

ŁOWICZANIN

Tygodnik społeczno-ekonomiczny i literacki, poświęcony sprawom Łowicza i jego okolic. Wychodzi co piątek.

Przedpłata z przesyłką poczt.		bez przesyłki.		Cena ogłoszeń za wiersz garmontowy lub jego miejsce:	
Rocznie Mk.	24.00	Rocznie Mk.	20.00	Przed tekstem na 1 stronie Mk.	4.00
Kwartalnie Mk.	6.00	Kwartalnie Mk.	5.00	Nekrologi i reklamy	2
Adres Redakcji i Admin. Łowicz , Warsz. gub. Telefon № 14.				W tekście wiersz garmont.	„ 5.00
				Ogłoszenia zwyczajne wiersz fen.	1.50
				Drobne ogłoszenia za wyraz „	30
				Numer pojedynczy	50 fen.

Redakcja jest otwartą codziennie od 9—12, i od 3—6 po południu. Rękopismów niezastreżonych redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia zamiejscowe do „Łowiczana“ przyjmujemy jedynie przez pośrednictwo Centralnej Administracji Polskiego Związku Prasy Prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1.

Kąpiele miejskie
czynne są
w czwartek, piątek i sobotę
każdego tygodnia.

Pozycja 31 I. 1920 r.

Pięknym łowiczankom
i **łazikom** z Podręcznej
zасыlają serdeczne pozdrowienia z
frontu żołnierze 1 kompanji 30 p. p.

Szwarcowski Bronisław, sierżant
Jani Leopold, sierżant
Szymański Stanisław, plutonowy
Buczynski Andrzej, kapral
Witkowski Mieczysław, plutonowy
Cieślak Stefan, starszy żołnierz
Lendzion Tadeusz
Przybylski Stefan, plutonowy
Panek Jan, kapral
Kruk Wojciech, Kapusta Stanisław
Kępka Wojciech, kapral, Bluszcz Jan
Leśniewski Antoni, sierżant
Goździk Stanisław, plutonowy

**Wartość podstawy matematyczno-
przyrodniczej dla szkoły średniej.**

V.

Fizyka swą treścią przedstawia olbrzymie bogactwo, na mocy tego jedni podkreślają wartość spekulacyjną tej nauki, inni zaś wartość stosowalną w życiu codziennym. Mając na uwadze tezę, że szkoła średnia ma mieć charakter ogólnie kształcący, należy przeto wskazać miejsce i rolę fizyki w szkole ogólnie kształcącej. Wartość Fizyki, jako przedmiotu ogólnie kształcącego, zawarta jest i w treści i w metodzie.

Przedewszystkiem więc nauczanie tego przedmiotu ma za cel wzbudzić zainteresowanie zjawiskami świata zewnętrznego, wyjaśnić, jak można tę mnogość i różnorodność zjawisk sprowadzić do jedności sił i w ten sposób urobić fizyczny obraz świata zewnętrznego. Zadaniem nauczania Fizyki jest również wyjaśnienie, że świat zewnętrzny poznajemy pośrednio za pomocą zmysłów, że ten świat zewnętrzny oddziałuje na nasze zmysły, że to oddziaływanie na nerwy urabia nasz świat we-

wnętrzny, naszą świadomość, którą niejako rzutujemy nazewnątrz siebie. Lecz i zastosowania Fizyki nie mogą być pominięte, bowiem, jeżeli człowiek wykształcony ma mieć dokładne pojęcie o otaczających go zjawiskach Przyrody, to również musi zdawać sobie sprawę z tego, w jaki sposób powstało intensywne życie techniczno-przemysłowe. Wszak stopniowy rozwój Fizyki doprowadził do wyodrębnienia pewnych grup zjawisk, ujętych dzisiaj w samodzielne nauki, więc powstała Mechanika, Astronomja (nauka o ruchu ciał niebieskich), Chemja, Geologia, Mineralogja, Geofizyka, Meteorologia (nauka o zjawiskach w powietrzu). Z tych gałęzi wiedzy fizycznej powstały nauki wyłącznie stosowalne, których jedynym zadaniem — dobrobyt człowieka, jego kultura materialna oraz, idąca z nią w parze, kultura duchowa. A więc Fizyka, niejako, zrodziła: mechanikę praktyczną, technologję, elektrotechnikę, obejmującą: telegrafję, telefonję, oświetlenie elektryczne, galwanoplastykę, fotografję etc. Zwrócę uwagę czytelników na rozwój Elektrotechniki, gdyż rozwój jej stanowi nad wyraz ciekawy moment rozrostu Fizyki. Nauka o Elektryczności wogóle jest dziełem dwu ostatnich stuleci, gdyż w ciągu 2-ch tysięcy lat, t. j. od Arystotelesa do Galwaniego (1737—98), lekarza włoskiego, i Volty (1745—1827), fizyka włoskiego, jedyną zdobyczą naukową była luźna wiadomość o przyciągających własnościach pocieranego bursztynu. Ci dwaj uczeni włoscy odkryli zjawisko prądu elektrycznego, który stał się kolosalnie wielkim czynnikiem współczesnego ustroju społeczeństw! Ze skromnych więc początków, które można nazwać zabawką dzieciinną, nauka o Elektryczności w ostatnich 30-tu latach rozwinęła się w piękny gmach naukowy, z jej nadzwyczajnie różnorodnym zastosowaniem do użytku ludzkiego. Historia nauki nie ma podobnego przykładu tak wspaniałego rozwoju, a jeszcze potężniejszego wpływu na układ życia ludzkiego. Zaledwie upłynęło sto lat od wiekopomnego odkrycia Galwaniego, a już miasta Europy okrażone są prądami elektrycznymi i ich zastosowaniem. W roku 1870 robotnik francuski Gramm wynalazł pierścień magnetyczny, a już dzisiaj setki tysięcy takich pierścieni jest w ruchu, dostarczając za pośrednictwem przewodników: światło, ciepło i ruch! Telegraf i telefon są to nierozłączeni towarzysze, przenoszący nasze myśli i słowa na tysiące wiorst w różnych kierunkach. Jeżeli przypomnimy sobie, że to jest do-

piero młodzieńczy okres tej gałęzi wiedzy, wtedy zrozumiemy łatwo, jak ważną i płodną jest ta nauka, że zainteresowanie nią powinno powstać już na ławie szkolnej. Aby to się jednak mogło stać, należy usunąć z programów szkolnych tę wiedzę scholastyczną, która w ciągu 2-ch tysięcy lat przeszło czyniła spustoszenia w mózgach młodzieńczych, wyjąłając je i pozbawiając twórczości, należy tworzyć warsztaty istotnego rozwoju młodzieży, która jest kapitałem narodu, którego trwonić bezkarnie nie wolno! Posiadamy wyraźne wskazówki, jaką drogą ma iść rozwój oświaty w Polsce: dyrektywa pochodzi od ś. p. Smoluchowskiego, rektora wszechnicy Krakowskiej, doktora filozofji oraz doktora praw angielskiego uniwersytetu w Glasgow. Sprawa prawidłowego nauczania Fizyki leżała bardzo na sercu temu najwybitniejszemu uczonemu Europy. W maju 1917 r. na zjeździe T-wa Nauczycieli szkół wyższych w Krakowie prof. Smoluchowski wygłasza referat: „O znaczeniu nauk ścisłych“, gdzie z prawdziwie płomienną energją stara się wykazać, jak olbrzymie, społeczno-narodowe znaczenie miałyby pogłębienie i racjonalne prowadzenie nauk matematyczno-przyrodniczych w szkołach średnich. „Nauki przyrodnicze“—zwraca uwagę ś. p. prof. Smoluchowski—„kształcą i rozwijają zdolność obserwacji, wyrabiają spostrożawczość i samodzielność sądu, ale, aby ten cel spełniły, muszą być nauczane nie z katedry, lecz zdobywane własnoręcznie przez ucznia w pracowni. Wprawiają one we właściwej formie do rozumowania naukowego, zarówno indukcyjnego, jak dedukcyjnego, uczą logicznej ścisłości, pobudzają do filozoficznego zastanawiania. Ale kształcą one także i etyczną stronę ucznia, bo, uznając wyłącznie tylko prawa Przyrody, były one zawsze antidotum i odtrutką przeciw niewolniczej służalczości umysłów. Także i w szkole wyrabiają one samodzielność sądu, odwagę przekonań przez krzewienie głębokiej czci dla ścisłości i obiektywnej sprawiedliwości, przez ubóstwienie prawdy. Entuzjazm dla prawdy, fanatyczne dążenie do rzetelności i prawdy to jest podkład etyczny, odpowiadający tym naukom i przez nie wzmocniony. Prowadzą one walkę z błagą i frazesem, chorobami, które toczą nasze społeczeństwo i zniekształcają nasz język literacki. Przypomnijmy, że tradycyjne nasze wychowanie klasyczne jest w znacznej mierze przyczyną dojrzałości nam znanej anemji społecznej i skłonności do biurokratycznej formalistyki; wywołać ono może, co

najwyżej u szlachetniejszych jednostek zamilowanie w biernej estetycznej kontemplacji, albo literackiej tęsknocie za dawno minionymi czasami... Nie tego nam potrzeba! Przedzermaliśmy w letargu wiele dziesiątków lat, podczas gdy świat pędził dalej w szalonym tempie. Czas najwyższy, żebyśmy się zorientowali, że żyjemy w XX wieku i żebyśmy sobie kuli broń, którą się walczy w czasach dzisiejszych, t. j. wyszkolenie w naukach ścisłych, znajomość praw Przyrody, umiejętności techniczne, obrotność gospodarczą". Przytoczone myśli ś. p. prof. Smoluchowskiego—to jego testament pedagogiczny, bowiem wygłosił je na parę miesięcy przed śmiercią, a zarazem dyrektywa, jekiej mają się trzymać ci wszyscy, którzy przed narodem niosą oświaty kaganiec.

Być może, ktoś powie, że prof. Smoluchowski bronil typu szkoły o podstawach matematyczno-przyrodniczych, gdyż sam posiadał tego rodzaju wykształcenie. Nie, ś. p. prof. Smoluchowski posiadał wytworną znajomość 4-ech języków obcych: niemieckiego, włoskiego, francuskiego i angielskiego, posiadał gruntowne wykształcenie muzyczne, oraz niepośledni talent malarski, był zapalonym sportowcem (taternikiem). Ponadto rozprawy jego naukowe w liczbie 70 są materialem naukowym o pierwszorzędnej doniosłości, z którym liczą się Akademię wszechświatowe. Myśli więc ś. p. prof. Marjana Smoluchowskiego są wartościami pierwszorzędymi. Oby jaknajprędzej zastosowano je w szkole polskiej.

(Koniec.)

Wł. Doleżał,
nauczyciel gimnazjum.

Bezinteresowna praca społeczna

członka Sejmiku i Wydziału Powiatowego P. Jana Urbanka z Bochenia w charakterze delegata Kółek Rolniczych.

W końcu października roku ubiegłego, Zarząd Kółek Rolniczych w Łowiczu wydelegował członka Sejmiku Powiatowego P. Jana Urbanka i p. Józefa Burzyńskiego gospodarza z Bochenia celem zakupów skór w Warszawie. Delegaci ci otrzymali od Kółek 26175 marek oraz z Biura Handlowego Sejmiku Powiatowego, Instytucji publicznej, na zakupy skór dla urzędników powiatu 20000 marek. Po kilkurazowych podróżach i mozolnych trudach p. Urbankowi udało się zakupione skóry dostarczyć do Łowicza. Koszty zakupów i sprowadzenie skór p. Urbanek zgodnie ze swym sumieniem i rzeczywiście poniesionymi wydatkami przedstawił jak następuje:

1) Za 36 dni a 60 mk.	2160 mk.
2) Za trzy podróże do Warszawy czyli 12 biletów kolejowych	96 mk.
3) Za tyle też jak powyżej biletów powrotnie	560 mk.
4) Za opakowanie i obicie skór twardych	550 mk.
5) Opakowanie skór miękkich	170 mk.
6) Za fracht skóry twardej	86 mk.
7) Furmanki skóry twardej (z Pragi na stację)	412 mk.
8) Pośrednikowi za wniesienie na pociąg skóry miękiej	220 mk.
9) Premja dla otrzymania skór twardych	1000 mk.
10) Za pozwolenie wyboru skór twardych	829 mk.
11) Za wybranie skór miękkich	700 mk.
12) Dorozki w nagłych potrzebach	657 mk.

13) Obiad za usługę nam wyświadczoną w otrzym. skór	300 mk.
14) Kolejarzom za przepuszczenie skór miękkich	300 mk.
15) Noclegi w Warszawie i w Łowiczu	700 mk.
16) Furmanki w potrzebie z Łowicza	300 mk.
17) Marki do podań	28 mk.
18) Tramwaje i różne wynagrodzenia	98 mk.
19) Premje mąką i różnymi produktami	500 mk.
Razem	9246 mk.

Ponieważ jak ogólna suma, tak również i poszczególne pozycje rachunku wzbudziły podejrzenia co do wiarygodności ich wobec niezłożenia dowodów usprawiedliwiających rozchód, miejscowe władze sądowe zajęły się wyjaśnieniem sprawy.

Z cyklu „Wojna“

Weże

Opowiedz, proszę, nam dziaduniu miły
Wszystko, co oglądały twoje stare oczy,
Więc mówisz, że ogniste węże nawiedziły
Nasz kraj nieszczęsny, chociaż tak uroczy?
Może to były jaszczury przedwieczne,
Co skryte w jaskiń ponure sklepienia,
Jak smok, o którym podanie bajeczne
Mówi, siał trwogę wciąż na pokolenia?
O nie, dziecińy, to nie takie smoki,
Co dziwy o nich baśnie prawią pono,
Te straszne węże zesłały wyroki
Dziwnych przeznaczeń siłą niezwalczoną
Przypelzły cicho w nasze żyzne lany
Stały drętwe, lecz tylko pozornie,
Bo w wnętrzach cielskich coś się naprze-

[miany

Dzieje: to grają jakoweś waltornie
Kapeli piekiel, to cisza źle wróży,
Znow ruch niezwykły, grzmoty, błyskawice
Złote jęzory z siedmiu głów Meduzy.
Błękitne niebo kryją gdzie przyłbice
Ponurych cieni, kłębamii oparów
Z ciał krwawych zionie, co zszarpane w

[strzępy

Znieruchomiał na równi obszarów.
O, gadów takich tysiączne zastępy
Zasłały niwy pulchne, życiodajne
Nietylko polskie—całej Europy!
Ludzie im nazwy nadali zwyczajne,
A wiecie jakie? ot proste—okopy.

Jadwiga Czarnańska
z Bobrownik.

Kronika miejscowa.

Kalendarzyk.

Frątek † Doroty P. M. Tytusa
Sobota Romualda Ryszarda
Niedziela Jana z Matty, Emiljana
Poniedziałek Apolonii, Cyrylla
Wtorek Scholastyki, Sylwana
Środa Obj. N. M. P. w Lourdes, Saturn
Czwartek Eulalii P.

Wschód słońca o g. 7. 37, zachód o g. 4. 52.

— Ponowny przegląd popisowych. W myśl rozkazu Ministerstwa Spraw Wojsko-

wych zarządzony został ponowny przegląd wszystkich poborowych roczników 1897, 1898, 1899, 1900 i 1901, którzy otrzymali zupełne zwolnienie lub odroczenie służby wojskowej, oraz przegląd wszystkich mężczyzn wymienionych roczników, którzy do tychczas do przeglądu wojskowego nie stawali.

Objęci powyższym rozkazem stanąć winni do przeglądu punktualnie o godz. 9-ej rano w Łowiczu w następującym porządku:

Rocznik 1897 od 16 do 18 lutego, Rocznik 1898 od 23 do 25 lutego, Rocznik 1899 od 1 do 3 marca, Rocznik 1900 od 8 do 9 marca, Rocznik 1901 od 15 do 17 marca.

Wszyscy stawiający się do przeglądu winni przynieść ze sobą posiadany dowód zwolnienia lub odroczenia (t. j. książeczkę wojskową, kartę zwolnienia, odroczenia i t. p.)

Wszystkie dotychczas udzielone zwolnienia i odroczenia dla popisowych powyższych roczników zostały skasowane. Niestawiennictwo do przeglądu we wskazanym terminie pociąga za sobą surową odpowiedzialność.

— Sprostowanie. W rubryce ofiar wpłynęło od Ludwika Pazgiera z Duplic Dużych mk. 350 nie jako dobrowolna ofiara lecz tytułem kary za ublżenie nauczycielce.

— Ministerstwo Spraw Wojskowych nadesłało nam następujący komunikat:

„W skutek usilnych zabiegów Wojskowej Misji Francuskiej w Polsce nadeszło w ostatnich czasach wiele transportów zagranicznych z Francji, które w wybitny sposób pomogły do poprawy stanu umundurowania naszej młodej armji.

Za tę pełną zrozumienia pomoc w zapatrzeniu naszych wojsk należy się wdzięczność Wojskowej Misji Francuskiej w Polsce, a w pierwszym rzędzie Jej Kierownikowi, Generalowi Henrysowi, którego osobiste poparcie i interwencja u marszałka Focha odniosły tak piękne rezultaty“

— Dyrekcja Gimnazjum Państwowego męskiego im. ks. J. Poniatowskiego prosi rodziców i opiekunów uczeni gimnazjum o przybycie w niedzielę dn. 8 lutego r. b. o godz. 1 popołudniu na zebranie, na którym będą podane do wiadomości wyniki pierwszego półroczia szkolnego.—

— Odczyt profesora Jacyny. W nadchodzącą niedzielę we wsi Niedźwiadzie w sali szkolnej, staraniem Łowickiego Koła pol. Mac. Szkolnej wygłoszony zostanie odczyt przez prof. Jacynę na temat: „Powstanie Słyczniove“ Odczyt będzie urozmaicony przezroczami.

— Odezwa do ludności Zarządu miasta: W dniu 5 lutego wojska polskie dochodzą do brzegu morza Bałtyckiego i odbierają na rzecz Państwa Polskiego od przemocy krzyżackiej prastarą dzielnicę polską.

Historyczny ten dzień—dzień zjednoczenia ziem polskich i dostępu do morza—cały naród manifestuje drogą ofiar wobec świata całego nasze chęci, naszą moc i wiarę w wielką przyszłość narodu Państwa Polskiego, wchodzącego w swe nieprzedawnione odwieczne prawa do morza Bałtyckiego.

Zarząd miasta wzywa ludność, ażeby w dniu tym zespoliła się w zgodnej jedności z całym narodem i zmanifestowała swe uczucia drogą ofiar na budowę floty morskiej.

Dzień ten będzie święcony uroczystością, bez wstrzymania się jednak od pracy, podpory naszej siły i mocy.

Wszelkie ofiary na flotę morską przyjmują Kasa Miejska, Towarzystwo

Wzajemnego Kredytu i Redakcja „Łowiczana“

— **Wieczornica w Resursie Rzemieśniczej.** Zapowiedziana na niedzielę 1 lutego r. b. zabawa taneczna z koncertem odbyła się.

Część koncertowa rozpoczęta została przemówieniem prezesa Zarządu Resursy, p. Jacyny. Pan J. oznajmił, że koncert i zabawa ma na celu nie tylko rozrywkę, ale wspólne zapoznanie się, złączenie wszystkich warstw tutejszego mieszczaństwa w jedno ognisko, wskrzeszenie dawnych tradycji i t. p. Następnie p. J. zobrazował oplakany stan inwalidów miejscowych i odwołał się do ofiarności zebranych na rzecz tych zapomnianych ofiar strasznej wojny.

W części koncertowej brali udział: prof. Kl. Herbaczewski, p. Kluge (skrzypce i deklamacja), p-a Engłówna (śpiew), kwartet i duet amatorów uczeni i żołnierzy. Całość wypadła bardzo dobrze. Koncert odbył się na niewielkiej lecz gustownej scenie. Sala zebrani została powiększona i może zupełnie swobodnie pomieścić przeszło 150 osób. O godzinie 10-ej rozpoczęła się zabawa taneczna w bardzo sympatycznym zespole. Bawiono się wesoło do samego rana.

— **Sekcja Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego** podaje do wiadomości, że do końca b. r. szkolnego będą wolne od zajęć w szkołach zawodowych oprócz niedziel dni następujące:

Dzień 2 lutego (Oczyszczenie N. M. P.), 16, 17 i 18 lutego (Ostatki i Popielec), dz. 25 marca (Zwiastowanie N. M. P.), wakacje świąteczne Wielkanocne od połudn. dn. 27 marca do 12 kwietnia włącznie (początek lekcji 15 kwietnia od rana), dz. 3-go maja (święto narodowe), dz. 8 maja (św. Stanisława), dz. 15 maja (Wniebowstąpienie), dz. 24 maja (Zielone Świątki), dz. 3 czerwca (Boże Ciało).

Data zakończenia roku szkolnego będzie ustalona przez osobne rozporządzenie.

— **Do Straży ogniowych i członków Związku Florjańskiego.** Na zjazdach strażackich w Łowiczu we Wrześniu i Grudniu 1917 r. uchwalono otworzyć w Łowiczu oddział Związku Florjańskiego. Ówczesne władze okupacyjne na to się nie zgodziły, zezwolenia swego nie dały i kategorycznie zabroniły otwierania oddziału. Dziś, gdy nam już nic nie stoi na przeszkodzie i nie grozi, gdy możemy pracować dla dobra wspólnego w każdym kierunku, gdy nas już nic nie krępuje, gdy wszystkie instytucje mogą się dowolnie rozwijać z korzyścią dla całego kraju i narodu, nie powinniśmy również zasypiać sprawę na polu pożarnictwa, by drużyny nasze wyszkolić i przygotować do walki z tym groźnym wrogiem, jakim jest pożar. Aby czuwać nad rozwojem pożarnictwa i wyszkoleniem drużyn strażackich potrzebnym jest, by uchwały ze zjazdów w 1917 r. w czyn wprowadzić, a więc oddział Związku w Łowiczu otworzyć, i by ten oddział zjednoczył wszystkie stráže, czuwał nad dobrem wyszkoleniem i ujednostajnieniem pracy.

W tym to celu urządzony będzie zjazd straż ogniowych ochotniczych powiatu Łowickiego, a stráže tych jest poważna liczba, bo aż 58 w naszym powiecie. Na zjazd straż, który odbędzie się dnia 15 Lutego r. b. o godz. 2-ej p. p., prosimy przysłać delegatów po 2 od każdego 50-u członków. Niepełna 50-ka liczy się za pełną, stosownie do Art. 39 Ust. Zw. Flor.

O jaknajliczniejsze przybycie tak delegatów straż, jak również i członków rzeczywistych Związku Florjańskiego najusilniej prosimy.

Zarząd Straży w Łowiczu.

— **Z Komitetu Daru Narodowego dla Piłsudskiego.** W nadchodzącą niedzielę w sali radzieckiej Magistratu o godz. 2 po południu odbędzie się drugie posiedzenie Komitetu Daru Narodowego dla Naczelnika Państwa, na które Komitet zaprasza osoby zainteresowane.

— **Kursa dla analfabetów.** Z inicjatywy Samorządu Miasta Łowicza tworzą się kursa dla analfabetów dorosłych przy Państwowym Seminarjum Nauczycielskiem w Łowiczu. Obecnie Magistrat przystąpił do przeprowadzenia instalacji elektrycznej w 6 szkołach miejskich, mieszczących się przy ulicy Warszawskiej. Wkrótce zostaną ogłoszone zapisy oraz programy nauczania na paru stopniach przygotowania słuchaczy.

— **Ławki dla szkół miejskich** w liczbie 200 oddał Magistrat do dyspozycji Dozoru Szkolnego. Ławki te zostały wykonane w Łowiczu z drzewa, dostarczonego po cenach bardzo niskich przez Wydział Rozdziału Drzewa Sejmiku Łowickiego.

— **Zadrzewienie Miasta Łowicza** omawiane jest w Komisji Kulturalno-Estetycznej Rady Miejskiej. Komisja projektuje wyrąb zniszczonego starodrzewu ulicznego i zużycie go na materiał stolarski i opałowy oraz planowe nasadzenie akacjami kulistymi całego miasta. Łącznie z tą akcją omawianą jest uroczyste święto wiosenne sadzenia drzew, w którym do wzięcia udziału powołane zostaną wszystkie szkoły Łowickie.

Dzisiaj już możemy poinformować czytelników, że Magistrat nabędzie w tym celu 500 szt. drzewek akacji kulistej, których dostarczą znane w całym kraju zakłady ogrodnicze.

— **Pogadanka w Resursie Rzemieśniczej.** Nowy Zarząd Resursy Rzemieśniczej rozpoczął swoją działalność. Przedewszystkiem uporządkowano salę, wszczęto starania o... postarano się o nawiązanie kontaktu ze wszystkimi cechami i poczyniono kroki w celu zjednoczenia ich w Resursie. Zamierzone są periodyczne odczyty, pogadanki i zabawy rodzinne. W dniu 11 b. m. p. ofesor Jacyna przy zapełnionej sali wygłosił odczyt: „Mieszczaństwo polskie i jego stosunek do powstania styczniowego“. Odczyt ten treści politycznej wypowiedziany był z zapalem, głęboką znajomością rzeczy i w formie popularnej, nader zajmującej. Chociaż prelegent mówił przeszło półtorej godziny, jednak wszyscy z bacznością słuchali, aby nie opuścić ani jednego faktu z tej tragicznej dla naszego narodu epoki. Prelegent położył nacisk na wspólną akcję mieszczaństwa, robotników z inteligencją w wypadkach listopadowych, porównał ten okres z chwilą obecną i nawoływał do jedności sfer mieszczańskich, aby wspólnymi siłami torować drogę naszej ojczyźnie do świetlanej przyszłości.

R. K.

— **z Magistratu.** Z powodu zajęcia Pomorza przez wojska polskie w dniu wczorajszym odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej, na którym uchwalono 10000 mk. na flotę polską. Przez cały dzień gmach Magistratu był pięknie przybrany świerkami, a wieczorem bogato iluminowany. Iluminowano także gmach gimnazjum Państwowego.

OFIARY:

Na komitet Warmiński

Grabski Feliks z Mysłakowa mk. 100.

Na żołnierza polskiego na froncie

Bronisław Szachogluchowicz z Malzyc tytułem kary za ublżenie nauczycielowi mk. 100.

Na flotę polską.

P. Hamasiewicz zebrane na weselu Balikówny w Ostrowie mk. 200. Cwierdzińska mk. 100. Cech rzeźniczy mk. 200.

OBWIESZCZENIE.

Do rejestru handlowego, działu A. Sądu Okręgowego w Łowiczu wciągnięto następujące firmy:

Dnia 22 listopada 1919 r.

99) Jakób Apelson, Łowicz. Właściciel Jakób Apelson, handlujący w Łowiczu.

100) Katarzyna Kuczyńska, Łowicz. Właścicielka Katarzyna Kuczyńska, handlująca w Łowiczu.

101) Jan Borowski, Łowicz. Właściciel Jan Borowski, handlujący w Łowiczu.

102) Sura Winkler, Łowicz. Właścicielka Sura Winkler, handlująca w Łowiczu.

103) Chaim Buczkowski, Łowicz. Właściciel Chaim Buczkowski, handlujący w Łowiczu.

104) Henoch Kowalski, Łowicz. Właściciel Henoch Kowalski, pośrednik handlowy w Łowiczu.

105) Moryc Lasman, Łowicz. Właściciel Moryc Lasman, pośrednik handlowy w Łowiczu.

106) Józef Sawicki, Łowicz. Właściciel Józef Sawicki, biuro prośb w Łowiczu.

107) Jan Bursa, Łowicz. Właściciel Jan Bursa, rzeźnik w Łowiczu.

108) Moszek Wolf, Łowicz. Właściciel Moszek Wolf, handlujący w Łowiczu.

109) Helena Mężnicka, Łowicz. Właścicielka Helena Mężnicka, handlująca w Łowiczu.

110) Moszek Adler, Łowicz. Właściciel Moszek Adler, handlujący w Łowiczu.

111) Dobra Kon, Łowicz. Właścicielka Dobra Kon, handlująca w Łowiczu.

112) Salman Adler, Łowicz. Właściciel Salman Adler, zakład reparacji sztucznych zębów w Łowiczu.

113) Boll Sender, Łowicz. Właściciel Boll Sender, rzeźnik w Łowiczu.

114) Jan Blaszczykiewicz, Łowicz. Właściciel Jan Blaszczykiewicz, zakład fryzjerski w Łowiczu.

115) Natan Birencweig, Łowicz. Właściciel Natan Birencweig, zakład fryzjerski w Łowiczu.

116) Jan Diehl, Łowicz. Właściciel Jan Diehl, zakład blacharski w Łowiczu.

117) Izaak Grünbaum, Łowicz. Właściciel Izaak Grünbaum, krawiec w Łowiczu.

118) Franciszek Głogowski, Łowicz. Właściciel Franciszek Głogowski, wyrób wędlin w Łowiczu.

119) Lezer Hercman, Łowicz. Właściciel Lezer Hercman, zakład blacharski w Łowiczu.

Dnia 17 listopada 1919 r.

120) Moryc Knoth, Łowicz. Właściciel Moryc Knoth, zakład fryzjerski w Łowiczu.

121) Władysław Kocielski, Łowicz. Właściciel Władysław Kocielski, piekarnia w Łowiczu.

122) Chaim Mész, Łowicz. Właściciel Chaim Mész, krawiec w Łowiczu.

123) Adolf Nadler, Łowicz. Właściciel Adolf Nadler, zakład fryzjerski w Łowiczu.

124) Łowicka Fabryka nici, Łowicz. Właściciel Edmund Schmidt, przemysłowiec w Łowiczu.

Dnia 28 listopada 1919 r.

125) Szmul Natan, Łowicz. Właściciel Szmul Natan, rzeźnik w Łowiczu.

126) Chaim Wolf Lewkowicz, Łowicz. Właściciel Chaim Wolf, Lewkowicz, krawiec w Łowiczu.

127) Hersz Kopern, Łowicz. Właściciel Hersz Kopern, pracownia w Łowiczu.

128) Majer Rosenthal, Łowicz. Właściciel Majer Rosenthal, zegarmistrz w Łowiczu.

129) Aron Jakubowicz, Łowicz. Właściciel Aron Jakubowicz, rzeźnik w Łowiczu.

130) Chil Majer Grunberg, Łowicz. Właściciel Chil Majer Grunberg, cukiernia w Łowiczu.

131) Boruch Feder, Łowicz. Właściciel Boruch Feder, krawiec w Łowiczu.

132) Mordka Natan, Łowicz. Właściciel Mordka Natan, rzeźnik w Łowiczu.

133) Klemens Piestrzyński, Łowicz. Właściciel Klemens Piestrzyński, rzeźnik w Łowiczu.

134) Stanisław Pągowski, Łowicz. Właściciel Stanisław Pągowski, rzeźnik w Łowiczu.

135) Jojne Rozen, Łowicz. Właściciel Jojne Rozen, rzeźnik w Łowiczu.

136) Chaim Rosenthal, Łowicz. Właściciel Chaim Rosenthal, kamasznik w Łowiczu.

137) Helena Szczawińska, Łowicz. Właścicielka Helena Szczawińska, magazyn kapeluszy w Łowiczu.

138) Chaim Winter, Łowicz. Właściciel Chaim Winter, rzeźnik w Łowiczu.

139) Estera Cyndler, Łowicz. Właścicielka Estera Cyndler, handel mięsem w Łowiczu.

140) Józef Helman, Łowicz. Właściciel Józef Helman, krawiec w Łowiczu.

141) Emanuel Mész, Łowicz. Właściciel Emanuel Mész, krawiec w Łowiczu.

142) Ignacy Stachurski, Łowicz. Właściciel Ignacy Stachurski, biuro instalacyjne w Łowiczu.

143) Józef Wojciechowski, Łowicz. Właściciel Józef Wojciechowski, piekarnia w Łowiczu.

144) Abe Wiślicki, Łowicz. Właściciel Abe Wiślicki, krawiec w Łowiczu.

145) Edward Waldon, Łowicz. Właściciel Edward Waldon, przerabianie wełny w Łowiczu.

146) Johel Zand, Łowicz. Właściciel Johel Zand, krawiec w Łowiczu.

147) Mendel Zilberberg, Łowicz. Właściciel Mendel Zilberberg, pracownia haftów w Łowiczu.

148) Feliks Andrzejewski, Łowicz. Właściciel Feliks Andrzejewski, warsztat zduński w Łowiczu.

149) Teofil Pokrant, Łowicz. Właściciel Teofil Pokrant, farbiarnia w Łowiczu.

150) Szmul Pinczewski, Łowicz. Właściciel Szmul Pinczewski, piekarnia w Łowiczu.

151) Chaim Sochaczewski, Łowicz. Właściciel Chaim Sochaczewski, zegarmistrz w Łowiczu.

152) Stefan Kolaszyński, Łowicz. Właściciel Stefan Kolaszyński, tkalnia i przędzalnia wełny w Łowiczu.

153) Franciszek Kucharski, Łowicz. Właściciel Franciszek Kucharski, stolarz w Łowiczu.

154) Jakób Dymant, Łowicz. Właściciel Jakób Dymant, zegarmistrz w Łowiczu.

155) Franciszek Balcer, Łowicz. Właściciel Franciszek Balcer, przędzalnia lnu i wyrób przyrządów tkackich.

156) Chaja Sitowicz, Łowicz. Właściciel Chaja Sitowicz, zakład kamaszniczy w Łowiczu.

157) Eljasz Figlarz, Łowicz. Właściciel Eljasz Figlarz, wyrób wełniaków w Łowiczu.

158) Mordka Rotklein, Łowicz. Właściciel Mordka Rotklein, handlujący w Łowiczu.

159) W. Srzednicki, Łowicz. Właściciel Waclaw Srzednicki, fabryka odlewów i narzędzi rolniczych w Łowiczu.

160) Józef Juljusz Pokrant, Łowicz. Właściciel Józef Juljusz Pokrant, farbiarnia w Łowiczu.

161) Piotr Grabski, Łowicz. Właściciel Piotr Grabski, rzeźnik w Łowiczu.

162) Moszek Krel, Łowicz. Właściciel Moszek Krel, wyrób kaszy w Łowiczu.

163) Aleksander Wyrzykowski, Łowicz. Właściciel Aleksander Wyrzykowski, piekarnia w Łowiczu.

164) Symcha Kaminer, Łowicz. Właściciel Symcha Kaminer, pracownia czapek w Łowiczu.

165) Adam Podlasiński, Łowicz. Właściciel Adam Podlasiński, przędzalnia wełny w Łowiczu.

166) Adam Podlasiński, Łowicz. Właściciel Adam Podlasiński, handel wełną w Łowiczu.

167) Adolf Arnold, Łowicz. Właściciel Adolf Arnold, przędzalnia wełny w Łowiczu.

168) Kazimierz Pągowski, Łowicz. Właściciel Kazimierz Pągowski, rzeźnik w Łowiczu.

169) Izrael Herszkowicz, Łowicz. Właściciel Izrael Herszkowicz, piekarnia w Łowiczu.

170) Tauba Kryger, Łowicz. Właścicielka Tauba Kryger, handlująca w Łowiczu.

Tydzień polityczny.

-x- Rada Naczelna mocarstw zjednoczonych i zaprzyjaźnionych zdecydowała zawiesić wykonanie rezolucji, mocą której Polsce powierzony został na lat 25 zarząd Galicją Wschodnią, i postanowiła w przyszłości sprawę tę poddać ponownemu zbądaniu.

-x- Projekt budżetu państwowego na najbliższe 9 miesięcy wynosi 14 miliardów marek, dochody zaś za ten okres czasu wynoszą zaledwie 3 miliardy.

-x- Nasz oddział, kombinowany z trzech rodzajów broni, dokonał pod dowództwem pulk. Wareksiewicza głębokiego wywiadu na tyły przeciwnika. Akcja ta wywołała panikę w sztabach bolszewickich, które w pośpiechu zaczęły ewakuować się na wschód.

-x- Uroczyste zajęcie Pucka przez wojska nasze a jednocześnie dojście do wybrzeża Bałtyku nastąpi w dniu 10 b. m.

-x- Wydział wykonawczy w Moskwie postanowił zwrócić się do klasy pracującej w Polsce ze specjalnym manifestem.

-x- Od dnia 31 stycznia od godz. 7 rano wojska francuskie zajmują Górny Śląsk.

-x- Urzędnicy kolejowi Niemcy w Gdańsku nie chcieli oddać stacji władzom polskim i ulegli dopiero silnemu naciskowi.

ODPOWIEDZI OD REDAKCJI.

Ciekawy. Listu nie umieścimy, ponieważ jest anonimowy. Jednocześnie zaznaczamy, że członek sejmiku, o którym Pan wspomina, zupełnie prawnie zajmuje fotel radziecki w Sejmiku.

P. Orlikowi. Artykuł „Do Młodzieży polskiej“ będzie w przyszłym numerze.

Zakład meblowy

M. Rozentala

w Łowiczu ul. Zduńska 21.

Kupuje i sprzedaje meble używane i nowe, to jest krzesła, stoły, łóżka, komody, szafy, serwantki, lustra. Na składzie okazują garnitur mebli pluszowych: 6 foteli, kanapa i stół.

Ceny przystępne.

2025—1—1

Potrzebny jest ZARAZ

Ślusarz

obeznany z wszelkimi robotami, dobrze płatny. Wiadomość ul. Podrzeczna 87, u Kowalskiego.

Doktór

Stanisław Terajewicz

Choroby chirurgiczne i kobiece

godz. 11—12 i 4—7

Stary Rynek 2.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Woda Amerykańska przywraca siwym włosom ich pierwotny kolor niszczy łupież i powstrzymuje wypadanie włosów. Zakład Fryzjerski Koziarskiego, Rynek Kościuszki 11.

Piotr Becherka z Mąkolic gm. Lubianków zgubił dowód odroczenia wydany w Łowiczu 2050—3—1

Kaczor St zgubił odroczenie wojskowe wraz z portmonetką i metryki, i uprasza o złożenie do Redakcji. 2067

Stanisław Jagura zgubił odroczenie wojskowe wydane przez urząd w Łowiczu. 1068

Nauczycielka poszukuje pokoju wzamian za lekcje muzyki i pomoc dzieciom w języku francuskim. 2069

Osoba inteligentna z ładnym charakterem pisma poszukuje odpowiedniej biurowej pracy. Wiadomość w Redakcji. 2080

Student uniwersytetu Krakowskiego—wojskowy udziela lekcji po nader przystępnych cenach. Wiadomość: Sąd pułkowy Zduńska. 23, 2083

Poszukuję miejsca gospodyni do zarządu domem, do szycia lub za kucharkę. Wiadomość: Stary Rynek 21, gdzie szkoła wzorówka. Stańczyk 207e—3—1

Lament Piotr zgubił paszport wydany przez władze niemieckie, w którym było m, 150 i rachunki. 2085

Fortepian używany do sprzedania za Mk. 700. Wiadomość w Redakcji. 2068

Redaktor Felicjan Chyliński.